

INNIHALDSYVIRLIT	SÍÐA
Kunning bygdarráðsins	2
Ársroknskapurin fyri 2019	10
Fíggjarliga gongdin tey seinastu 5 árin	15
Høvuðstøl frá ársroknskapinum fyri 2019	16
Rakstur	17
Fíggjarstøða	18

Kunning frá bygdarráðnum til borgararnar í Nes kommunu í sambandi við ársroknskapin fyri 2019.

Bygdarráðið

Núverandi bygdaráð tók við pr. 1. jan 2017, og 2019 var sostatt triðja árið í hesi setuni. Tey, sum manna bygdarráðið eru: Jóhannus Danielsen, Súni í Hjøllum, Niclas Davidsen, Elin á Torkilsheyggi, Petur Jákup Petersen, Kaj Eli Hansen og Høgni Hansen.

Roknskapurin

Nú ársroknskapurin fyri 2019 fyriliggur kann staðfestast, at Nes kommuna hevði eitt hall eftir rakstur og íløgur uppá 3.478 tkr.. Nes kommunu hevði í 2019 eitt rakstraravlop uppá 14.485 tkr.. Íløgurnar í 2019 eru sostatt uppá 17.963 tkr..

Samlaðu bruttoinntøkurnar frá kommunuskatti og øðrum inntøkum vóru 63.168 tkr., áðrenn rentustuðulin er frádrigin. Rakstrar- og íløgukostnaður (netto) var íalt 66.645 tkr..

A-skattainntøkan, íroknað húsaleiguskatt, sum var mett til 44.730 tkr., bleiv við ársenda 50.254 tkr., t.v.s. 5.524 tkr. meira enn roknað var við.

Partafelagsskatturin bleiv mettur til 1.000 tkr., men varð tá avtornaði, 1.075 tkr., og sostatt 75 tkr., meira enn mett.

Í sambandi við yvirtøkuna av eldraøkinum pr. 1. januar 2015, fingur kommunurnar í 2015 fyri fyrstu ferð allan inntøkuskattin av eftirlønargjöldum og afturberingar frá landinum vegna DIS, FAS og øðrum frádráttum, sum endurgjald fyri yvirtøku av eldraøkinum. Í 2019 varð mett, at samlaða inntøkan fór at verða 10.603 tkr., og varð tá avtornaði, 11.839 tkr., t.v.s. 1.236 tkr. meira enn roknað varð við.

Útreiðslan til rentustuðul bleiv mett til 810 tkr., men er endaliga uppgjørd til 809 tkr., ella 1 tkr. minni enn mett.

Nettoskattainntøkan hjá kommununi í 2019, eftir frádrátt av rentustuðli, er á 62.359 tkr., ið er 6.888 tkr. hægri enn í 2018. Í fíggarætlanini var roknað við eini nettoskattainntøku fyri 2019 á 55.523 tkr..

Skattaprosentið í 2019 var eins og undanfarin ár 20,5%.

Fólkatalið

Fólkatalið í Nes kommunu vaks við 9 fólki í 2019.

01. jan. 2019 var talið 1329 fólki, meðan tað pr. 31. des. 2019 vóru 1338 fólki í kommununi.

Í 2019 blivu 28 børn fødd, og 8 fólki andaðust. Nettotilflytingin var -11 fólki.

Pr. 1. mai 2020 búgva 1356 fólki í Nes kommunu, t.v.s. ein vøkstur higartil í ár uppá 18 fólki. Síðani 1. januar 2014 er fólkatalið økt við 148 fólki.

Heimasíðan og Facebook

Nes kommuna hevur í nógv ár havt heimasíðu, www.nes.fo. Á heimasíðuni, sum javnan verður dagförd, kunnu borgarar kunna seg um ymisk viðurskifti í Nes kommunu umframt, at tíðindir og kunngerðir verða lögð á heimasíðuna.

Nes kommuna hevur eisini eina Facebook síðu, har tíðindir frá heimasíðuni verða lögð út, umframt onnur tíðindir og myndir frá ymiskum tiltøkum v.m. í Nes kommunu.

Útstykkingar og búsetingar

Grundað á øktan eftirspurning eftir grundstykkejum, samtykti kommunan á sumri 2017 at fara undir fyrireikingar av nýggjum útstykkjum. Samtykt varð at útstykkja longur inn frá Gaddavegnum og longur inn frá Høganesvegnum, íalt 20 grundstykkeir, og jørðin bleiv keypt. Í løtuni verður arbeitt við Høganesútstykkjingini, sum verður liðug í summari. Eftir ætlan verður farið undir útstykkjingina inn frá Gaddavegnum fyrst í 2021.

Síðani 2013 hevur bygdarráðið arbeitt við at fáa Bústaðir at byggja íbúðir í Nes kommunu. Í 2018 avtalaðu Nes kommuna og Bústaðir eina bústaðarætlan á Toftum, norðanfyri sambýlið Vesturskin, ella omanfyri Oyrarnar. Bygdir verða 2 íbúðarbygningar við íalt 18 íbúðum. Byggibúningararbeiðið byrjaði um ársskifti 2018/19 og arbeiðið uppá íbúðarbygningarnar byrjaði í 2019. Væntandi kann flytast í norðara bygningin í des. 2020 og tann sunnara uml. hálvt ár seinni.

Harumframt hevur Nes kommuna givið byggiloyvi til eina aðra íbúðarætlan niðanfyri Heygsveg, omanfyri íbúðirnar hjá Bústaðir. Her er eisini talan um 2 íbúðarbygningar, eigarabúðir, við uml. 16 íbúðum. Byggibúningararbeiðið er liðugt og byrjað er uppá grundina. Væntandi verður tann eini íbúðarbygningurin liðugur ultimo 2021 og hin ½ ár seinni.

Virkir og skip

Á havnalagnum er virkseimi í Kassamiðstöðini, Fiskamarknaðinum og Landingarmiðstöðini á Toftum. Faroe Origin hevur saltfiskaframleiðslu í gamla Nyki. Saltfiskavirkseimið hevur verið støðugt seinnu árin. Faroe Origin selur eisini ís til skip og virkir. Við Rætt heldur MJ Saltsøla til.

Felags fyri virkseimið í omanfyrinevndu virkjum er, at tey eru tengd at botnfiskafiskiskapinum, sum seinasta árið hevur verið góður.

Bakkafrost keypti virkisbygningarnar, sum Landingarmiðstöðin áður helt til í. Ætlanin var at nýta bygningarnar til alivirkseimið hjá Bakkafrost á sjónum, bæði á Skálafjørðinum og í Sundalagnum. Bakkafrost legði í 2019 aliringar út, útfyri Nesbygd. Alivirkseimið er tó ikki komið í gongd í bygningunum, sum í løtuni verða nýttir til goymslu hjá Bakkafrost.

Snoddbygningurin hevur í nøkur ár verið leigaður av Sandgrevstur og nýttur til at goyma laksafóður í. Fóðri verður inn- og avskipað við Toftakaj. Sandgrevstur hevur nú bygt egnan goymslubygning á havnalagnum, og virkseimið er flutt í nýggja bygningin.

SP/F Steinhólm hevði í nøkur ár plattaframleiðslu á havnalagnum. Virkið var 27. mars 2018 fyri tí stóra óhappi, at virkið brendi í grund. Í løtuni verður fyrireikað at byggja bygningin upp aftur, og bygdarráðið hevur givið prinsipielt loyvi. Men enn er ógreitt hvat fyri virkseimi verður í bygninginum.

Byggivirkseimið hevur verið støðugt seinnu árin, og tey, sum arbeiða innan handverkaravinnuna,

hava eisini havt nógv arbeiði í 2019.

Í 2019, eins og undanfarin ár, vóru tað virkir, fyrítøkur, skip og bátar, saman við privatum og almennum arbeiðplássum, ið vóru tað fíggarliga grundarlagið undir inntøkuni hjá kommununi.

Tunnilsgrót og leingjan av verjugarði

Arbeiðið, við at leingja verjugarðin við Tofta havn við 90 m, bleiv liðugt í 2019. Íløgan í 2019 var 6,6 mió. kr..

Áðrenn tunnilarbeiðið uppá Eysturoyartunnilin byrjaði, vóru samráðingar millum Tunnilsfelagið og kommunurnar við Skálafjørðin um býtið av grótinum, sum kom út eysturoyarmegin, og sum Tunnilsfelagið ikki sjálvst skuldi brúka. Avtala bleiv, at Nes kommuna skuldi fáa 89.980 pfm3. Tunnilsgrótið er ókeypiss, men kommunurnar rinda fyri lessing.

Avgerð bleiv tikin um, at grótið skuldi nýtast til leingjan av verjugarðinum við Tofta havn, og samlaða nøgðin bleiv projekterað til at røkka til 90 m av nýggjum verjugarði.

Landsbyggifelagið, LBF, hevur staðið fyri projekteringini og hevur eftirlitið. Nes kommuna hevur gjørt fastprísavtalu við J&K Petersen um grótflutning og gerð av 90 m verjugarði.

Samlaði prísurn fyri leingjanina varð settur til 11,0 mió. kr. Arbeiðið gekk sera væl og bleiv nakað bíligari enn mett. Nú arbeiðið er liðugt, er kostnaðurin uppgjørdur til 10,4 mió. kr..

Eldraøkið

Eldraøkið varð lagt út til kommunurnar at umsita pr. 1. januar 2015, og sostatt hava kommunurnar nú havt ábyrgðina av eldraøkinum í 5 ár. Avgerð varð tikin um at fara í eitt javnbjóðis samstarv millum Nes-, Sjóvar- og Runavíkar kommunu. Økistænastan, sum í 2016 fekk heitið Roðin, verður stýrd av einum stýri, sum er mannað við umboðum frá nevndu kommunum og eru hesi í stýrinum: Tórbjørn Jacobsen, Selinda í Heiðunum, Kristian Gaardbo og Jóhan Vest fyri Runavíkar kommunu, Artur Johansen fyri Sjóvar kommunu og Jóhannus Danielsen og Elin á Torkilsheyggi fyri Nes kommunu. Tórbjørn Jacobsen er stýrisformaður og Jóhannus Danielsen er næstformaður.

Avgerð varð tikin um at keypa partin hjá Sunda-, Eiðis-, Fuglafjarðar- og Eysturkommunu í Eysturoyar Røktar- og Ellisheimi. Hetta ber við sær, at kommunurnar í Roðanum nú einsamallar eiga og reka Eysturoyar Røktar- og Ellisheim.

Umframt hetta avgjørdu kommunurnar í samstarvinum, at ognarparturin av sambýlunum í økinum skuldi javnstillast í mun til fólkatalið í kommununum.

Samanumtikið kann tí sigast, at vit í samstarvinum eiga allar ognirnar (Vesturskin á Toftum, Eysturoyar Røktar- og Ellisheim í Runavík, Heimið á Mýrunum í Runavík, Dagtilhaldið á Skála og Sjóvarløn á Strøndum) í mun til fólkatalið í kommununum.

Nes kommuna hevur lagt stóran dent á eina skipaða og tryggja yvirtøku av hesum stóra og týðningarmikla øki.

Síðan 2007 hevur Nes kommuna havt mattænastu til tey eldru. Mattænastan verður nú umsitin av Roðanum, og verða døgurðar koyrdir út í heimini, fimm dagar um vikuna. Tað eru fleiri heimabúgvandi eldri fólk, sum gera brúk av hesi tænastrá.

Dagtilhaldið heldur til í Vesturskin, har 15 til 20 kvinnur hittast trýggjar seinnapartar um vikuna til ymiskt ítriv. Virkseimið, sum kvinnurnar sjálvar skipa, verður stuðlað av Nes kommunu.

Bátafelagið á Toftum hýsir Undirhúsinum, sum er opið allar dagar uttan sunnudag. Nes kommuna stuðlar virkseminum í Undirhúsinum fíggjarliga.

Heilsudepil

Nes kommuna eigur Heilsudepilin í Runavík saman við Runavíkar kommunu. Seinnu árin hava kommunurnar við Skálafjørðin samskipt nógv við Heilsu- og Innlendismálaráðið (HIMR) um støðuna á kommunulæknaøkinum, serliga við atliti til at fáa fastar læknar í starv. HIMR hevur verið jaliga sinnað at finna loysn í hesum máli. HIMR og kommunurnar við Skálafjørðin hava gjørt samstarvsavtalu, sum hevur til endamáls at kunna veita fleiri og støðugt betri heilsutænastur til borgarar í tí nýstovnaða Skálafjarðar Læknadømi. Ætlanin er, at stórir partur av heilsuveitingunum til borgarar við varandi sjúkum og eldri, við tíðini skal kunna fara fram í Heilsudeplinum. Til tess at kunna røkja hesar uppgávur fara tað, at starvast viðkomandi heilsufrøðingar, kostfrøðingar, farmaceutar, sálarfrøðingar, ergoterapeutar, fysioterapeutar og ljósmøður.

Í 2016 og 2017 blivu umvælingar gjørdar á Heilsudeplinum soleiðis, at umstøður eru til trýggjar kommunulæknar. Eisini er nakað av dagføringum gjørdar í 2018 og 2019. Í 2017 setti HIMR fjórða kommunulæknan við Skálafjørðin. Í løtuni húsast trýggir læknar í Runavík og ein lækni á Strøndum.

Barnaverndartænastan við Skálafjørðin

Eisini á barnaverndarøkinum samstarva vit við Runavíkar- og Sjóvar kommunu. Hetta er eitt sera týðningarmikið øki, sum vit røkja samsvarandi barnaverndarlógini. Barnaverndartænastan heldur til í Runavík, í Heiminum á Mýrinum, sum Barnaverndartænastan leigar frá Roðanum.

Várdagar

Nes kommuna skipaði í 2019 á sætta sinni fyri Várdøgum. Várdagar, sum er eitt mentanar- og trivnaðartiltak, verða hildnir í vikuni undan Bátafestivalinum, sum á hvørjum ári er fyrsta vikuskifti í mai.

Onnur mentanarlig tiltøk

Í mars 2019 skipaði Nes kommuna og Fornminnisfelagið í Nes kommunu fyri serligum mentanarligum tiltaki á Nesi, í samband við at tað vóru 200 ár síðan V. U. Hammershaimb var føddur.

Í juni 2019 var Nes kommuna vertur fyri serligu Regatta flaggsiglingini hjá føroysku træseglskipunum, sum skipað var fyri í samband við, at tað vóru 100 ár liðin síðani føroyska flaggið var borið alment fram fyrstu ferð.

Vatn

Nes kommuna tekur regluliga vatnroyndir, sum verða sendar til Heilsufrøðiligu Starvstovuna til kanningar.

Fyri at vatngóðskan kann vera so góð sum gjørligt, verður pumpað vatn úr Toftavatni, áðrenn vatnið minskar ov nógv í okkara vanligu vatngoymslum, og hjálpir hetta heilt væl. Men hetta økir um kostnaðin, og tí vil kommunan heita á øll í kommununi, tað verði seg privatfólk og virkir, at ansa eftir ikki at lata vatn renna óneyðugt. Tað er bæði kostnaðarmikið og skilaleyst at lata sóttreinsað vatn renna burtur.

Kloakkir

Kommunan hevur sum málsetning, at øll økini í kommununi skulu hava kloakk- og vatnviðurskipti í lagi. Í øllum útstykkjum framyvir verður vatn, kloakk, el, telefon v.m. lagt í skipaðar leiðingar, eins og tær eldru leiðingarnar verða dagfórdar eftir tørvi.

Fríðkan

Á hvørjum ári verður skipað fyri ruddingardeggi, og borgarar hava móguleika fyri at fáa sær plantupakka. Kommunan roynir eftir førimumi at brúka nógva orku uppá rudding og fríðkan.

Kommunan heitir á øll í kommununi um at taka upp órudd og lúka ókrút, sum veksur fram við vegnum, sum liggur upp at grundøkinum hjá borgarunum. Tað, at kommunan er ruddilig og væl røkt, er til gleði fyri okkum øll, sum búgva her, og eisini fyri tey, sum vitja okkum.

Skøra

Runt um í kommununi sæst skøra á nøkrum støðum. Til tess at fyrbyggja, at skøra fær fótafesti og spjaðir seg, verður heitt á fólk um at grava skøruna upp í egnum øki og í felagsøkjum. Umráðandi er at taka skøruna upp við rót. Skøran skal í ein posa, sum verður burturbeindur sum vanligt húsarhaldsburturkast, sum verður brent.

Heitt verður á fólk um ikki at brúka týningarevni ella salt móti skøruni. Hetta situr leingi eftir í jørðini og ávirkar annan gróður og umhvørvið annars. Har sum skøra er tikin upp, kann sáast ella plantast við øðrum vøkstri, soleiðis at skøra ikki festur seg aftur.

Oftast sæst skøra framvið vegum, gøtum og á traðum í kommununi, har hon hevur fest seg í lendið, har annar vøkstur ikki er so nógvur. Fær skøra fótafesti, kann hon vaksa seg stóra og spjaðast.

Rotta

Vit mugu hjálpast at, at halda rottuni burtur. Lógin áleggur hvørjum einstøkum borgara í mestan mun at avmarka livimóguleikarnar hjá rottu á ogn síni. Hetta merkir millum annað, at grundøki, hús og innleggingar, t.d. kloakk, skulu vera í so góðum standi sum yvirhøvur gjørligt. Harvið minka móguleikarnir hjá rottuni at fáa fastatøkur. Lógin áleggur somuleiðis kommunum at skipa fyri ókeypiss týning av rottum. Tað merkir, at hvør einstakur, ið hevur trupulleikar av rottu, skal venda sær til kommununa, so kommunan kann skráseta, hjálpa og samstundis veita vegleiðing um, hvussu best verður fyrbyggjtt rottum.

Fóður og matleivdir eiga ikki at liggja og flóta uttandura. Um tú hevur hønur ella annan flogfenað á ogn tíni, ella um tú gevur fuglum ella villkøttum, mást tú ansa væl eftir ikki at geva ov nógv. Vandin fyri rottum er í slíkum førum stórur. Vit mugu hjálpast at, at halda rottuni burtur

Hundar og onnur djór

Tað kemur fyri, at íbúgvar í kommununi gera vart við, at hundar og onnur djór ganga leys, og at hundaeigarar ikki taka hundalortin upp. Kommunan heitir á øll, sum eiga hund, um at hava hundin í bandi, og at hundalortur altíð verður tikin upp.

Nes kommuna hevur eina samstarvsavtalu við Runavíkar kommunu, og er soleiðis ein partur av samstarvsavtaluni, sum Runavíkar kommuna hevur við Føroya Landfúta. Um borgarar ynskja at boða frá leysgangandi djórum, skal boðast frá á Politistøðini í Runavík. Hetta er staðfest í reglugerð dagfest 12. juni 2002.

Ferðsla og parkering

Kommunan fær ofta fráboðanir frá borgarum um, at bilførarar koyra ov skjótt. Ov høg ferð kann hava álvarsligar avleiðingar við sær, og heitir Nes kommuna tí á allar bilførar í kommununi um altíð at verða ansin í ferðsluni. Vinarliga haldið tykkum niðanfyri hámarksferðina, sum skeltir og ferðslulúgin annars áseta, og koyrið eftir umstøðunum.

Eisini fær kommunan áheitan um parkeringsviðurskifti. Heitt verður á allar borgarar um at vísa skynsemi og fyrilit, tá bilarnir verða parkerðir, soleiðis at hugsað verður um trygdina og góðar koyriumstøður.

Gamlir bygningar

Ódnarveður kann gera stórar skaðar á sethús, úthús og neyst. Nes kommuna heitir á borgarar um at umvæla sethúsaognir, úthús og neyst, áðrenn veturin kemur aftur, soleiðis at leysir bygninglutir ikki gera skaða av sær, tá ódnarveður aftur leikar á.

Ansingarskipanin

Barnaansingin er kommunal burturav, og rindar Nes kommuna í minsta lagi 70% av útreiðslunum til barnaansingina og foreldrini í mesta lagi 30%.

Kommunan arbeiðir áhaldandi við at veita 100% ansingartrygd.

Í Vøggustovuni, sum bleiv bygd í 2016, eru trýggjar stovur, normeraðar til 12 børn hvør. Stovurnar hava hesi heitir: Blákollan, Smæran og Summardáin. Børnini eru frá 0 til 3 ár.

Børn í aldrinum 3 til 6 ár fáa tilboð um at koma í barnagarð. Barnagarðurin er ein ítróttararnagarður, sum leggur dent á, at børnini hava nógvar og góðar rørslur í gerandisdegnum.

Barnagarðurin er á Svangaskarði og seinast útbygður í 2011. Barnagarðurin hýsir í miðal 90 børnum. Talan er um 5 stovur, sum hava hesi heitir: Sólarglottin, Gullsóljan, Villingarvålur, Sóldøgg og Sólareyga.

Barnagarðurin á Toftum liggur í sera náttúruvøkrum umhvørvi, tætt við Toftavatn og beint við Ítróttarøkið á Svangaskarði, har eitt nýtt spælipláss bleiv gjørt í 2017.

Skúlabólkurin Samspírin:

Stórir dentur verður lagdur á at gera børnini í skúlabólkinum klár til fólkaskúlan, og tí er eitt formligt samstarv millum barnagarðin og Tofta skúla. Barnagarðurin og skúlin samstarva um menningina í lesing og rokning gjøgnum spæl. Endamálið er at byggja brýr millum stovn og skúla samstundis, sum fakkbólkarnir samstarva á námsfrøðiligum grundarlagi. Skipaða samstarvið er grundað á verkætlanir, sum Jørgen Frost, kendi professarin og granskarin, hevur gjørt bæði í Danmark og Noreg. Í Danmark kallast hetta samstarv “jul til jul”, meðan tað á Toftum hevur kallast “frá jólum til jóla”. Nú hevur samstarvið heitið ”Samspírin”.

Samstarvið millum barnagarðin og skúlan er skipað soleiðis, at frá januar er komandi lærarin í føroyskum og rokning knýttur at arbeiðnum í skúlabólkinum í barnagarðinum nakrar tímar um vikuna, og tá børnini byrja í skúla í august, verður námsfrøðingurin knýttur at arbeiðinum í 1. flokki í skúlanum nakrar tímar um vikuna.

Frítíðarskúlin á Brekkukletti er normeraður til 40 børn úr 1. og 2. flokki og heldur til á Brekkukletti.

Í 2018 samtykti bygdarráðið, at út- og umbyggja Frítíðarskúlan. Í nýggja bygninginum verða tvær nýggjar stovur, har ætlanin er, at skúlabólkur m.a. skal halda til. Arbeiðið uppá út- og umbyggingina byrjaði í 2019. Ætlanin er, at arbeiðið skal verða liðugt áðrenn árslok 2020.

Vøggustovan og Barnagarðurin lata upp kl. 07.00, og barnaansingin er tí opin frá kl. 07.00 til 17.15. Um ein familja hevur meiri enn tvey børn í ansingarskipanini, er triðja barnið ókeypis.

Ungdómshús

Í 2011 lat Ungdómshús upp í bygdini. Hetta er eitt tilhaldstað, fyri tey ungu millum 13 og 18 ár. Tey fyrstu árin var hildið til í bygninginum hjá Bank Nordik á Toftum. Ungdómshúsið hevur seinastu árin verið í "Lítla skúla".

Ungdómshúsið er eitt tiltak, sum lokala Blákrossfelagið tók stig til og hevur umsitið síðani. Frá 2011 til 1. mars 2017 stuðlaðu Nes- og Runavíkar kommunur saman arbeiðinum við at gjalda lönina til starvsfólkini. 1. mars 2017 gavst Runavíkar kommuna við fíggjarliga stuðlinum.

Skúlin

Uml. 200 næmingar ganga í lötuni í Tofta skúla. Í fjørsummar fóru 20 børn í 1. flokk.

Í Tofta skúla starvast 22 lærarar, trýggir stuðlar, eitt skrivstovufólk hálva tíð, ein húsavørður, sjei vaskifólk, eitt fólk í svimjihøllini í sambandi við, at høllin verður leiga út og almenna svimjing.

Tofta skúli hevur í fleiri ár samstarvað við Runavíkar kommunuskúla um breytir og vallærugreindir í 10. flokki. Hetta hevur havt við sær meiri fjølbroytt útboð av breytum.

Ein matarskipan er í Tofta skúla, sum ger tað møguligt at bíleggja sær mat, sum verður útflyggjaður til skúlan.

Svimjihylurin verður nógv nýttur, í skúlatíðini og eftir skúlatíð. Vatnið er heitt mikudagar og leygardagar.

Kvøldskúlatilboð eru á hvørjum ári.

Bókasavnið

Bókasavnið í Nes kommunu, sum heldur til á 2. hædd í Tofta skúla, hevur opið 2 ferðir um vikuna, mánadag frá kl. 16.00 til 18.00 og mikudag frá kl. 19.00 til kl. 21.00.

Bókasavnið hevur ein lesiring, saman við bókasavninum í skúlanum við Løkin í Runavík, har tey, sum eru í lesiringinum, hittast uml. sættu hvørja viku.

Ítróttur

Kommunan roynir áhaldandi at hava góðar karmar, soleiðis at góður møguleiki er fyri at íðka ítrótt í Nes kommunu.

Á Svangaskarði eru góðir møguleikar fyri uttandura ítrótti, bæði fót bólti og frælsum ítrótti. Eisini er fitnessútgerð uttandura og innandura, sum allir borgarar ókeypis kunnu gera brúk av. Harumframt

er eisini eitt spælipláss til børn.

Í Tofta skúla verður stóra fimleikarhøllin nógv nýtt til innandura ítrótt vetrarhálvuna, eins og svimjihylurin verður nógv nýttur til svimjivenjing.

Tannrøkt

Nes kommuna hevur avtalu við Tannlæknastovuna í Saltangará um barnatannrøktina, ið umfatar øll børn frá 0 ár til 18 ár, sum sambært løgtingslóg fáa ókeypis tannrøkt frá kommununum.

Virðisgrundarlag, tilverugrund (missión) og hugmynd (visión) fyri Nes kommunu

Í 2015 skipaði Nes kommuna fyri arbeiðsdøgum fyri starvsfólkunum hjá kommununi, har endamálið við hesum arbeiðsdøgum var at orða virðisgrundarlag, tilverugrund (missión) og hugmynd (visión) fyri kommununa. Úrslitið av arbeiðnum var eitt tilmæli til bygdarráðið, og á bygdarráðsfundi tann 28. sept. 2015 samtykti bygdarráðið orðingina av virðisgrundarlagi, tilverugrund og hugmynd. Samtyktin er soljóðandi:

Virðisgrundarlagið

Virðini eru tey grundsjónarmið, sum Nes kommuna byggir á, og sum skapa tann hugburð, sum er grundarsteinurin undir øllum tí vit gera. Virðini eru hjartað í Nes kommunu.

•Trivnaður

Kommunan er savnandi, vísir umsorgan og gevur møguleikar fyri tí einstaka og familjuni at trívast, millum annað við at skapa karmar fyri frítíð og mentan.

•Ábyrgd og álit

Nes kommuna tekur ábyrgd. Saman, við opinleika, góðum samskipti og dugnaskapi, skapa vit álit ímillum borgara og kommunu.

•Menning

Nes kommuna er ein framsøkin kommuna. Við atlitni til umhvørvi og náttúru, skapa vit bestu fyrirtreytir fyri vinnu-, frítíðar- og bústaðarmøguleikum.

Tilverugrund (missión)

Tilverugrundin lýsir orsökina, at vit eru til. Hví vit ikki kunnu verast fyri uttan. Hon sigur, hví vit gera tað, sum vit gera og er samstundis okkara lyfti til borgararnar.

Nes kommuna – ein kommuna fyri øll.

Hugmynd (visión)

Hugmyndin er okkara leiðistjørna, sum vísir hvagar vit ætla okkum. Hon er okkara hægsta mál. Eitt mál, sum vit ikki neyðturviliga klára at fullføra, men sum vit stremba eftir, og harvið skapa góð úrslit. **Vit vilja skapa lív og ganga fremst.**

ÁRSROKNSKAPURIN FYRI 2019

Niðanfyrri er ein stutt lýsing og samanbering av tølunum í roknskapinum við tillagaðu fíggjarætlan fyri 2019.

RAKSTUR

INNTØKUR

Skattur

Nettoskattainntøkan hjá kommununi í 2019, eftir frádrátt av rentustuðli, er upp á 62.359 tkr, sum er 6.888 tkr. hægri enn nettoskattainntøkan í 2018. Í javnaðu fíggjarætlanini varð roknað við eini nettoskattainntøku fyri 2019 upp á 55.523 tkr..

Av teimum 6.888 tkr. stava tkr. -79 frá rentustuðli, tkr. -68 frá felagsskatti, tkr. 5.855 frá persónskatti, tkr. 1.337 frá eftirlønargjöldum og tkr. -157 frá Dis, Fas og øðrum frádráttum.

Brúkaragjöld/Havnagjöld

Roknskapurin vísur eina inntøku á 6.484 tkr., ið er 17 tkr. hægri enn inntøkan í 2018.

Í javnaðu fíggjarætlanini varð roknað við eini inntøku fyri 2019 upp á 6.410 tkr..

48% av inntøkuni stava frá ansingarøkinum og 33% stava frá Tofta havn.

NETTOÚTREIÐSLUR

Tann samlaði raksturinn hjá kommununi fyri 2019 var 1.219 tkr. minni enn roknað varð við.

Nettóútreiðslurnar í 2019 eru býttar soleiðis:

<u>tkr.</u>	<u>Roknskapur</u>	<u>Fíggjarætlan</u>
§1. Kommunal fyrisiting	4.555	4.763
§2. Almanna- og heilsumál	17.092	17.263
§3. Børn og ung	10.962	11.139
§4. Undirvísing	3.811	3.890
§5. Mentan og frítíð	3.506	3.675
§6. Teknisk mál	4.068	4.298
§7. Kommunal virki	3.358	3.544
	<u>47.352</u>	<u>48.572</u>

§1. Kommunal fyrisiting

Fíggjarætlanin var upp á 4.763 tkr., roknskapurin vísir 4.555 tkr., hetta er ein minninýtsla á 208 tkr.. Minninýtslan er býtt í smærri upphæddir, á ymiskar stovnar, so sum viðlíkahald av kommunuskrivstovuni og marknaðarføring.

§1, kommunal fyrisiting, umfatar m.a. samsýningar og aðrar útreiðslur til bygdarráð, útreiðslur í samband við val, kommunufyrisiting og fyrisiting av teknisku deild. Eisini limaskapurin í Kommunufelagnum og luttøkan í Talgildu Føroyar er partur av hesi grein. Í 2018 og 2019 er avsett 214 tkr. pr. ár til Talgildu Føroyar. Sama upphædd er avsett í 2020. Luttøkan hjá Nes kommunu í Talgildu Føroyar kostar íalt 642 tkr..

§2. Almanna- og heilsumál

Fíggjarætlanin var á 17.263 tkr., roknskapurin vísir 17.092 tkr., sum er ein minninýtsla á 171 tkr.. Størsti parturin av minninýtsluni stavar frá Heilsudeplinum og Barnaverndartænastuni.

§2, almanna- og heilsumál, umfatar m.a. kostnað fyri kommunurnarpart av rakstrinum av hvíldarheiminum Naina, Heilsudeplinum í Runavík, skúlasjúkrarøktarfrøðinginum, skúlatannlæknanum, Barnaverndartænastuni við Skálafjørðin, Roðin økistænastuni, Serflutningstænastuni, Dagtilhaldinum og fríplássum í kommunalu barnaansingini.

§3. Børn og ung

Fíggjarætlanin var á 11.139 tkr., roknskapurin vísir 10.962 tkr., sum er ein minninýtsla á 177 tkr.. Minninýtslan er býtt í smærri upphæddir, á ymiskar stovnar.

§3, børn og ung, umfatar kostnað í sambandi við Barnagarðin, Frítíðarskúlan, Ungdómshúsið og umvælingar og viðlíkahald av bygningunum hjá hesum stovnum. Eisini kostnaðurin av stuðulunum, til børn við serligum tørvi, er við í hesi grein.

§4. Undirvísing

Fíggjarætlanin var á 3.890 tkr., roknskapurin vísir 3.811 tkr., hetta er ein minninýtsla á 79 tkr.. Størsti parturin av minninýtsluni stavar frá umsiting og viðlíkahaldi av skúlanum.

§4, undirvísing, umfatar m.a. umsitingar- og viðlíkahaldskostnað av Tofta skúla, herundir løn til umsjónar- og vaskifólk, undirvísingartilfar, endurgjald fyri lærlingaútreiðslur (Tekniski skúli) og árligt gjald til NSR-tænastuna.

§5. Mentan og frítíð

Fíggjarætlanin var á 3.675 tkr., roknskapurin vísir 3.506 tkr., hetta er ein minninýtsla á 169 tkr.. Størsti parturin av minninýtsluni stavar frá stuðul til mentan og rakstur av svimjihøllini.

§5, mentan og frítíð, umfatar m.a. musikkskúlan, kvøldskúlan, bygdabókasavnið, jóla- og nýggjárshald, mentanartiltøk, stuðul til mentan og ítrótt – herundir lokalu ítróttarfeløgini og bygdasavnið, og umsiting og viðlíkahald av ítróttarøkinum á Svangaskarði og svimjihøllini.

§6. Teknisk mál

Fíggjarætlanin var á 4.298 tkr., roknskapurin vísir 4.069 tkr., hetta er ein minninýtsla á 229 tkr.. Størsti parturin av minninýtsluni stavar frá viðlíkahald av vegnum.

§6, teknisk mál, umfatar m.a. umsiting og viðlíkahald av ymiskum ognum hjá kommununi, tó ikki teimum bygningum, sum knýta seg til ávísa grein. Herundir er eisini fríðkan, hegn og bøgardar, kirkjugarðurin og jarðarferðir, vatnveiting, kloakkir, vegir, kavarudding, gøtuljós og viðlíkahald av rakstrargøgnum.

§7. Kommunal virki

Fíggjarætlanin var á 3.544 tkr., roknskapurin vísir 3.358 tkr., hetta er ein minninýtsla á 186 tkr.. Størsti parturin stavar frá minninýtslu av havnini.

§7, kommunal virki, umfatar m.a. renovatióin, herundir IRF og Endurnýtslurvirkid, Skálafjarðar Slökkilið og moldgoymslurnar. Eisini havnalagið umfatar kommunal virkir, tvs. umsiting, viðlíkahald, el v.m. í sambandi við virkseimið á havnalagnum.

ÍLØGUR

Útreiðslur/inntøkur

Samlaða íløguupphæddin á tillagaðu fíggarætlan fyri 2019 var 23.253 tkr., meðan roknskapurin hevði eina samlaða íløgu á 17.962 tkr., hetta er ein minninýtsla á 5.291 tkr..

Íløgurnar í 2019 eru býttar soleiðis:

<u>tkr.</u>	<u>Roknskapur</u>	<u>Fíggarætlan</u>
§1. Kommunal fyrisiting	0	0
§2. Almanna- og heilsumál	194	118
§3. Børn og ung	1.907	5.000
§4. Undirvísing	1.049	1.102
§5. Mentan og frítíð	1.873	2.146
§6. Teknisk mál	4.654	5.957
§7. Kommunal virki	8.287	8.930
Íalt	17.964	23.253

§2. Almanna- og heilsumál

Íløga/dagføring í Heilsudeplinum í Runavík, sum Nes- og Runavíkar Kommuna eiga í felag, bleiv í 2019 gjørd fyri 606 tkr., av hesum var parturin hjá Nes kommunu 194 tkr. Sambært fíggarætlanini vóru 118 tkr. settar av til Heilsudepilin í Runavík.

§3. Børn og ung - íløga

Í 2019 vórðu 5.000 tkr. settar av til Frítíðarskúlan, nýttar vóru 1.907 tkr., ein munur á 3.093 tkr.. Arbeiðið kom seinni í gongd enn ætlað og játtanin, ið ikki bleiv nýtt í 2019, verður at nýta í 2020.

§4 Undirvísing – íløga

Í 2017 skifti kommunan tey stóru vindeyguni í millumbygninginum í 81 bygninginum. Í 2018/2019 hevur kommunan skift øll vindeyguni omaneftir í 81 bygninginum, umframt at bygningurin er bjálvaður og klæddur av nýggjum. 1.052 tkr. vórðu settar av til hetta arbeiðið í 2019, nýttar vórðu 1.002 tkr., umframt hetta vóru 50 tkr. settar av til útiðkið, nýttar vóru 47 tkr..

§5 Mentan og frítíð

Í 2018 bleiv eitt nýtt teknikrúm gjørt til Svímjhylin. Í 2019 vóru 1.500 tkr. settar av til nýggja útgerð, nýttar vóru 1.415 tkr.. Talan er um nýggjar tangar og nýggja vatnreinsiskipan.

Í 2020 verður triðja og seinasta byggistig framt. Arbeiðið umfatar m.a. at leggja nýggj rør í botnin við nýggjum botndýsum, hækka botnin og gera nýggja gólvfrænningsrennu v.m.

Tá arbeiðið við svímjhylinum er liðugt eftir summarfrítíðin í 2020, er svímjihylurin liðugt dagførdur og lýkur nútíðar krøv. Alt dagføringararbeiðið er gjørt í tøttum samstarvi við Teknologisk Institut.

Á Svangaskarði vóru 646 tkr. settar av til íløgu, nýttar vóru 457 tkr.. Stórsti parturin av peninginum bleiv nýttur til at dagføra kømur og gongd á ovastu hæddini í bygninginum. Eisini bleiv peningur nýttur til eitt kuldarúm/hjall á miðhæddini. Peningurin ið ikki bleiv nýttur, var ætlaður til eina girðing vestanfyrir ovara vøll. Hettar arbeiðið verður eftir ætlan gjørt í 2020.

§6. Teknisk mál – íløga

Settar vóru 80 tkr. av til fríðkan av Sámalsa gili. Mold frá útgrevstrinum á Kneysum blev nýtt til fríðkanina. Nýttar vóru 150 tkr..

Í samband við byggibúning bleiv í 2019 1.800 tkr. settar av á fíggjarætlanini til sølu av grundstykki. Sølan bleiv 1.545 tkr.. Stórsti parturin av hesari sølu var til Bústaðir.

Avsettar vóru 3.400 tkr. til vegin/útstykkingar hjá Bústaðir, nýttar vóru 4.726 tkr.. Meirnýtslan í 2019 er orsakað av eini minninýtslu í 2018, hetta tí arbeiðið fór seinni í gongd enn ætlað.

Avsettar vóru 2.500 tkr. til útstykkingar við Høganesvegin. Nýttar vóru 231 tkr.. Játtanin, ið ikki bleiv nýtt í 2019, verður at nýta í 2020.

Avsettar vóru aðrar 365 tkr. til onnur fyrifallandi arbeiðir/keyp av jørð í samband við byggibúning, nýttar vóru 444 tkr..

Settar vóru 545 tkr. av til eina nýggja pumpuskipan, ið skal bøta um vatntrýstið við Høganesvegin, á Svangaskarði og á Brekkukletti. Hetta hevur verið tørvur á í nógv ár og er serliga aktuelt nú í samband við nýggju útstykkjingina við Høganesvegin. Nýttar eru bert 20 tkr. til projektering. Peningurin verður at nýta í 2020.

Settar vóru 200 tkr. av til spillvatnsleiðingar, nýttar vóru 98 tkr..

Í 2018 bleiv vegurin Agnið gjørdur, í 2019 eru 165 tkr. nýttar til at gera hann endaliga lidnan. Avsettar vóru 167 tkr..

Í 2019 bleiv avgjørt at keypa nýggjan bil til Teknisku deild. Avsettar vóru 400 tkr., nýggi bilurin kostaði 365 tkr..

§7. Kommunal virki – íløga

Í 2019 vóru tkr. 8.930 settar av til íløgu, nýttar vóru 8.287 tkr., í alt ein minninýtsla á 643 tkr..

Herav eru 6.573 tkr. nýttar til leingjan av verjugarðinum. Arbeiðið byrjaði í 2018 og samlaði kostnaðurin fyri leingjanina er 10.383 tkr.. Eisini bleiv undirlendið til nýggja bygningin hjá Sandgrevstur gjørt byggiklárt og asfalterað bleiv við hallirnar hjá Sandgrevstur og nýggju høllina hjá KBH.

FÍGGJARSTØÐA

Tøkur peningur

Nes kommuna hevði innistandandi á bók 2.022 tkr. við ársbyrjan, við árslok vóru innistandandi 3.012 tkr. ein øking á 990 tkr..

Ognarar og onnur skuld

Við ársbyrjan skyldaði kommunan 7.712 tkr. til ognarnar v.m., við árslok var skuldin 4.579 tkr., ein minking á 3.133 tkr..

Veðskuld og bankaskuld

Veðskuldin hjá kommununi var við ársbyrjan 23.280 tkr., við árslok var veðskuldin 30.372 tkr., ein øking á 7.092 tkr.. Kommunan hevur onga bankaskuld.

Í 2018 bleiv lánið hjá Nes Kommunu umlagd til fasta rentu. Tað verða 2.910 tkr. goldnar í avdrátti pr. ár. Eftir ætlan verður hetta lánið liðugt goldið ultimo 2026. Í 2019 hevur kommunan upptikið eitt nýtt lán á 10.002 tkr. Eftir ætlan verður byrjað at gjalda hetta lánið niður ultimo í 2020.

Kommunan hevði eina rentuútreiðslu í 2019 á 521 tkr..

Nettoskuld

Við ársbyrjan var nettoskuldin 21.390 tkr. og við árslok 24.868 tkr., ein øking í árinum á 3.477 tkr., sum er ársúrslitið.

Ársroknskapurin hjá Nes kommunu fyri 2019, sum er grannskoðaður av SPEKT løggildir grannskoðarar, bleiv samtyktur í bygdarráðnum hin 25. mai 2020.

Kommunur hava ikki loyvi at hava størri nettoskuld enn eina árliga skattaálíkning. Markið hjá Nes kommunu fyri árligari skattaálíkning pr. 31.12.2019 er 55,4 mió. kr., roknað við einum skattaprosenti á 23,0. Nettoskuldin hjá Nes kommunu er sostatt 45% av eini skattaálíkning.

FÍGGJARLIGA GONGDIN TEY SEINASTU 5 ÁRINI

Útreiðslur	tkr. 2015	tkr. 2016	tkr. 2017	tkr. 2018	tkr. 2019
§1 Kommunal fyrisiting	3.980	4.095	4.100	4.562	4.555
§2 Almanna- og heilsumál	13.300	14.977	15.269	15.898	17.092
§3 Børn og ung	8.951	10.478	9.976	10.785	10.962
§4 Undirvísing	3.667	3.641	3.376	3.682	3.811
§5 Mentan og frítíð	2.683	2.576	3.471	3.549	3.506
§6 Teknisk mál	3.813	3.567	5.019	3.867	4.069
§7 Kommunal virki	2.379	2.891	3.070	3.698	3.358
Rakstur í alt	38.773	42.225	44.281	46.041	47.353
§20 Skattur og avgjöld	47.315	51.134	55.406	55.471	62.359
Úrslit áðrenn fíggjarkostnað og íløgur	8.542	8.909	11.125	9.430	15.006
§20 Fíggjarkostnaður netto	821	614	552	522	521
Úrslit áðrenn íløgur	7.721	8.295	10.573	8.908	14.485
Íløgur					
§1 Kommunal fyrisiting	0	0	0	0	0
§2 Almanna- og heilsumál	-4.227	547	222	129	194
§3 Børn og ung	2.168	3.451	276	131	1.907
§4 Undirvísing	75	17	561	2.500	1.049
§5 Mentan og frítíð	547	1.177	694	1.497	1.873
§6 Teknisk mál	1.129	1.252	352	5.918	4.654
§7 Kommunal virki	1.519	783	384	6.128	8.287
Íløgur í alt	1.211	7.227	2.489	16.303	17.964
Endaligt úrslit rakstur	6.510	1.068	8.084	-7.395	-3.479
Tøkur peningur ultimo	6.254	5.435	9.796	2.022	3.012
Lániskuld ultimo	32.071	29.325	26.190	23.280	30.372
Nettoskuld	23.078	21.573	13.995	21.390	24.868

HØVUDSTØL FRÁ ÁRSROKNSKAPINUM FYRI 2019

	2019 ROKNSKAPUR	2019 ÆTLAN	2018 ROKNSKAPUR
Skattainntøka	62.359.000	55.523.000	55.471.000
Aðrar inntøkur	0	0	0
Rakstur, netto	-47.353.000	-48.572.000	-46.041.000
Íløgur, netto	-17.962.000	-23.253.000	-16.303.000
Úrslit áðrenn rentur og avdráttir	-2.956.000	-16.302.000	-6.873.000
Rentur	-521.000	-537.000	-522.000
+Avlop/-Hall	-3.477.000	-16.839.000	-7.395.000

Her kann viðmerkjast, at tá kommunan leggur fíggjarætlan, fær hon eina meting frá fíggjarmálaráðnum, hvat tey meta, at inntøkan viðv. persónskatti kemur at vera komandi ár. Nes Kommuna hevur seinastu árin valt at leggja eina varna fíggjaræltan og hevur lagt seg eftir metingini frá Fíggjarmálaráðnum.

Í 2019 vísti tað seg, at inntøka viðv. persónskatti er 5.524 tkr. meir enn metingin/fíggjarætlanin. Eisini eru inntøkan viðv. felagsskatt 75 meir tkr., skattur av eftirlønarinnkjøldum 1.236 tkr. meir, flyting vegna Dis, Fas v.m. 0 kr. og rentustuðulin er tkr. 1 minni, í alt ein meirinntøka á 6.836 tkr. í mun til lögdu fíggjarætlan.

Tá eykajáttanir verða játtaðar, verður tað antin tikið av tøkum peningi ella av øðrum játtaðum peningi og ikki við hækkan av skattainntøku, hetta ger, at tað kann blíva stórur munur á úrslitinum á ætlan og endaliga roknskapinum.

Nes kommuna - Ársroknskapur fyri 2019

RAKSTUR	2019 ROKNSKAPUR	2019 ÆTLAN	2018 ROKNSKAPUR
RAKSTUR			
Útreiðslur	53.837.000	54.982.000	52.508.000
Inntøkur	6.484.000	6.410.000	6.467.000
Rakstur netto	47.353.000	48.572.000	46.041.000
ÍLØGUR			
Útreiðslur	19.504.000	25.053.000	17.476.000
Inntøkur	1.542.000	1.800.000	1.172.000
Íløgur netto	17.962.000	23.253.000	16.304.000
RAKSTUR OG ÍLØGUR	65.315.000	71.825.000	62.345.000
FÍGGINGARKOSTNAÐUR			
Rentur netto	521.000	537.000	522.000
Avdráttir av lánum	2.910.000	3.910.000	2.910.000
Tilsaman	3.431.000	4.447.000	3.432.000
FÍGGJARBROYTINGAR			
Øking av tøkum peningi	0	0	0
Broyttar roknskaparreglur	0	0	0
Aðrar fíggjاربroytingar	2.625.000	0	-2.532.000
Tilsaman	2.625.000	0	-2.532.000
ÚRSLIT ÁÐRENN FÍGGING	71.371.000	76.272.000	63.245.000
FÍGGING			
Skattur	62.359.000	55.523.000	55.471.000
Nýtt av tøkum peningi	-990.000	2.749.000	7.774.000
Upptikin lán	10.002.000	18.000.000	0
Aðrar inntøkur	0	0	0
Tilsaman	71.371.000	76.272.000	63.245.000

Nes kommuna - Ársroknskapur fyri 2019

FÍGGJARSTØÐA	2019	2018
	ROKNSKAPUR	ROKNSKAPUR
OGN		
Tøkur peningur	3.012.000	2.022.000
Millumrokningar við landi	6.340.000	6.993.000
Skuldarar	732.000	587.000
	<hr/>	<hr/>
OGN TILSAMAN	10.084.000	9.602.000
	<hr/>	<hr/>
SKULD		
Ognarar og onnur skuld	4.579.000	7.712.000
Langfreistað skuld	30.372.000	23.280.000
	<hr/>	<hr/>
	34.951.000	30.992.000
	<hr/>	<hr/>
Útjavningarkonta primo	-21.390.000	-13.995.000
Broyting í salda primo í árinum	0	0
Úrslit	-3.478.000	-7.395.000
Útjavningarkonta ultimo	-24.868.000	-21.390.000
	<hr/>	<hr/>
SKULD TILSAMAN	10.083.000	9.602.000
	<hr/>	<hr/>

Útgreinaður roknskapur kann síggjast á heimasíðuni hjá Nes kommunu, nes@nes.fo, kommunan í tølum.



NES KOMMUNA

Ein kommuna fyri øll

*Vegna bygðaráðið í Nes kommunu
Jóhannus Danielsen
borgarstjóri*